

Innspill til handlingsplan for energieffektivisering

Underskrevne deltok på innspillmøtet som ble arrangert fredag 14. april og dette notatet er en oppsummering av de innspill som ble presentert i det møtet.

HighEFF er et Forskningscenter for Miljøvennlig Energi (FME) som fokuserer på energieffektivisering i industrien generelt, men hvor et viktig forskningsområde er utnyttelse av tilgjengelig overskuddsvarme fra industrielle kilder. Dette inkluderer overskuddsvarme fra sektorer som olje og gass, metallindustri, kjemikalieproduksjon og næringsmiddelindustri. Senteret startet i 2016 og konsortiet består av 26 industripartnere (nasjonale og internasjonale) samt 14 forskningspartnere (universiteter og forskningsinstitutt).

Som en del av arbeidet i HighEFF har vi kartlagt det totale potensialet i overskuddsvarme fra norsk industri til å være ca 20 TWh, som da er omtrent 10 % av det totale energiforbruket i Norge (2018: 236 TWh).

For å kunne realisere utnyttelse av dette potensialet og videre effektivisering av kjerneprosessene er en handlingsplan for energieffektivisering viktig, og det er tilsvarende viktig at denne har kraftfulle tiltak og handlinger som bidrar til realiseringen.

Våre innspill er som følger:

1. Det må koste noe å kaste bort overskuddsenergi

All den tid det ikke har noen kostnad å ikke utnytte overskuddsenergien vil vi ikke kunne realisere potensialet. Dette kan og bør sees i sammenheng med at det må være lønnsomt å etablere seg der det er overskuddsvarme tilgjengelig – for samfunnet og for bedriften; Altså en gulrot for nye industriaktører som bidrar til ny verdiskapning ved å utnytte tilgjengelig energi fremfor å bruke mer av den verdifulle kraften vi har i Norge.

Et element i det å utnytte overskuddsvarmen er at det må sikres at den utnyttes på så høy temperatur som mulig for nyttige formål. Da har varmen et bedre energimessig potensial.

2. Endring av energiloven: Kost-nytte vurdering for utnyttelse av overskuddsvarme

Endringen av energiloven er en god start, når det gjelder nye anlegg, men vil ikke inkludere eksisterende anlegg som per i dag har mye overskuddsvarme og heller ikke konkrete insentiver for nye aktører som kan/bør benytte tilgjengelig overskuddsvarme. Gjennom å dekke eksisterende OG ny industri må handlingsplanen bidra til å sikre samvirke mellom energigivere og –brukere.

Dette inkluderer å videreutvikle forretningsmodeller for økt energiutveksling lokalt og regionalt, støtteordninger for gründere og organisasjoner som tar en overordnet rolle for samspillet

Aktører med overskuddsvarme bør bidra til utvikling av teknologier og løsninger som muliggjør ytterligere utnyttelse av tapene

3. Tiltakspakke/virkemiddelpakke for å sikre måloppnåelse

Satsinger fra myndigheter, virkemiddelapparat og industrien bør være mer koordinert og samlet, fremfor å være fragmentert ut blant flere departement. Tiltak og virkemiddel bør støtte oppunder løsninger som også bidrar til samfunnsnytte og ikke kun bedriftsøkonomiske aspekter.

Det bør stilles krav til et mer omfattende energiregnskap, spesielt for nye etablering. Dette gjelder både for enkeltaktører og for kommuner/regioner med tanke på å kunne utnytte tilgjengelig overskuddsenergi til nytte for samfunnet og dermed kunne friggi kraft til andre formål.

4. Sikre støtte til utvikling av teknologi og løsninger på kort og lang sikt

For kortsiktig utvikling og etablering av teknologi og løsninger må ENOVAs mandat også inkludere energieffektivisering.

Det må sikres økt satsing på forskningsprogrammer for næringsrelevant kompetansebygging og teknologiutvikling for det grønne skiftet. Den kompetansen som utvikles i akademia, forskning og hos næringsliv er kritisk viktig for samfunnet som helhet. Rammene for forskning innen miljøvennlig energi redusert over de siste årene.

Vi i FME HighEFF ser fram til etableringen av en handlingsplan for energieffektivisering og vil bidra til utvikling av kunnskap, teknologier og løsninger for realisering av potensialet for energieffektivisering, inkludert utnyttelse av tilgjengelig overskuddsenergi.

Mvh, for FME HighEFF

Petter E. Røkke

Senterleder